

søge at gøre dem mere fleksible er ordningerne blevet skåret ned såvel indholdsmæssigt som økonomisk. I april 1997 falder orlovsydelsen yderligere fra 70 pct. til 60 pct. af dagpengesatsen, og kun ganske få kommuner beholder den supplerende orlovsydelse.

ad 2)

Efter forslagsstillernes opfattelse er Socialministeriets bistandsudspil særdeles mangelfuldt, hvad angår retssikkerhedsgarantier for de grupper, der modtager hjælp. Bindende normer for, hvorledes kommunerne skal administrere bistandsloven, glimrer ved deres fravær i forslaget, således at det reelt bliver op til den enkelte kommune, hvorvidt f.eks. den sindslidende skal køre trillebør, passe børn – eller helt slippe for »aktivering«.

I takt med at de sociale udgifter er blevet forøgede, har man udmålt hjælpen på baggrund af generelle, cirkulærebestemte kriterier. Ved at bruge bistandsloven på den måde bliver det efter forslagsstillernes mening mere eller mindre umuligt at yde en tilstrækkelig individuel vurdering af det enkelte menneskes problemer. Resultatet er blevet en forringelse af retssikkerheden i forhold til bistandslovens intentioner.

Den forringelse retter Socialministeriets bistandsudspil ikke op på. Tværtimod udvandes retssikkerheden, således at amter og kommuner i endnu højere grad får en »åben« lovgivning, som de kan administrere efter forgodtbefindende.

Det kommunale Kartel har bedt professor, dr.jur. Kirsten Ketscher om at vurdere de retssikkerhedsmæssige sider af Socialministeriets lovudkast til afløsning af den nugældende bistandslov, og Kirsten Ketscher deler i sit responsum bekymringerne ved retssikkerheden i udspillet:

»Ved *materiel retssikkerhed* er spørgsmålet, i hvilket omfang den enkeltes indholdsmæssige rettigheder kan læses direkte ud af loven. Ved *processuel retssikkerhed* er spørgsmålet hvilke sagsbehandlingskrav m.v., der garanterer den enkeltes mulighed for faktisk at få den ydelse, som loven fastsætter.

Lovforslaget viderefører det retssikkerhedsmæssige efterslæb, der også i dag findes indenfor den sociale service. Dette vedrører såvel den processuelle som den materielle retssikkerhed.

Angående den materielle retssikkerhed, så er forslaget i vidt omfang tavs med hensyn til nærmere beskrivelse af de tre vigtige materielle retssikkerhedsmæssige parametre: 1) Under hvilke betingelser indtræder ret til en ydelse? 2) Hvad er ydelsens indhold? 3) Under hvilke betingelser kan ydelsen ophøre? Omend man nok med hjælp af almindelige rets-

grundsætninger kan indkredse nogle præcisere rettigheder forekommer det ikke at være en acceptabel måde at sikre nogle af borgerne helt basale omsorgsrettigheder.« (Fremhævelse i original).

Også LO er betænkelig, hvad angår retssikkerheden:

»Med hensyn til retssikkerheden kan man generelt sige, at langt de fleste ydelser overlades til et skøn, hvilket selvfølgelig giver mulighed for en individuel fleksibel behovsbedømmelse, men dette sker efter vores opfattelse i alt for stor grad på bekostning af den enkeltes retssikkerhed. Det er blevet udsvævende, hvad den enkelte har retskrav på i forhold til bestemmelserne.«

ad 3)

Forslagsstillerne vil sammen med LO konstatere, at Socialministeriets målsætning om en generel forenkling af bistandsloven »ikke kan siges at være opnået, da der er sket en udvidelse af antallet af paragraffer fra 146 til 280 paragraffer.«

Foreningen af Socialchefer har ligeledes efterlyst behovet for forenklinger. Der er oplagt brug for et gennemsyn af de gældende regler - men mere end det. Der er brug for at vurdere, om ikke den bedste vej hen imod de efterlyste forenklinger er via nye veje.

ad 4)

Forslagsstillerne er grundlæggende enige i den linje, der hedder noget for noget. Men det har efter forslagsstillernes opfattelse ikke de store lighedstræk med de passager, man finder i aktiveringsdelen af Socialministeriets bistandsudspil. Der er grund til bekymring over den udvikling, der karakteriseres af, at den dårligst udrustede del af de unge deltager i projekter til en meget lille løn sammenlignet med den aflønning, de kunne have oppebåret i tilsvarende ordinære job. Og uden rettigheder af nogen art. Efter forslagsstillernes opfattelse er ordnede lønforhold, reelle valgmuligheder og faglige rettigheder altafgørende for en effektiv indsats mod arbejdsløsheden.

ad 5)

I høringsvarene udtrykkes der stor bekymring for intentionerne med aktiveringsdelen af forslaget til ny bistandslov. LO skriver bl.a., at

»forslaget er meget lidt ambitiøst og meget lidt visionært i forhold til de konstaterede behov på det sociale område. Det kan virke som en form for manglende realitetsfornemmelse, når aktivering af alle i det sociale system kommer til at fremstå som det eneste tilbud.